

Resume diplomové práce

Téma: Možnosti osobnostního a duchovního rozvoje lidí se smyslovým postižením.

Autor: Václava Turková

Vedoucí diplomové práce: Dr. Vojtěch Eliáš

Tato práce nechává nahlédnout do života lidí se smyslovým handicapem, porovnává dopady slepoty, hluchoty a hluchoslepoty na růst osobnosti. Zvláštní pozornost je věnována hluchoslepotě, neboť se nejedná pouze o součet hluchoty a slepoty, ale jde o postižení, které zasahuje do kořenů lidství a znalost problematiky je podmínkou i předpokladem pro poskytování služeb a péče o takto postižené osoby.

V teoretické části se na základě odborné literatury předkládá definice slepoty, hluchoty a hluchoslepoty. Zároveň se předkládají obecné teorie o lidském růstu a duchovním vyžívání autorů Piageta, Eriksona a Rogerse. Ukazují, že východiskem pro zdárný rozvoj osobnosti jsou základní biologické, psychické sociální a duchovní potřeby, které musí být respektovány, aby mohly být naplněny. I když nehovoří o postiženém člověku, lze vycházet z toho, že takového člověka necharakterizuje postižení, ale specifické potřeby. Růst osobnosti se odvíjí od naplňování těchto potřeb a to se děje ve společenském prostředí formovaném postoji lidí, kteří současně respektují přirozené právo člověka, jeho svobodu a právo na život. Rozvoj osobnosti je nekončící proces, který se odehrává ve třech rovinách, jež se neustále prolínají. V první: psychologické rovině je nutné přijmout své nedostatky, limity; druhou rovinu: existenciální, duchovní charakterizuje sociální perspektiva, kde je třeba zažít přijetí a odpuštění. Následně člověk může objevit třetí rovinu lásku Boha. K tomu však potřebuje postoj víry. Přijetí daru víry není rovněž jednorázová záležitost, ale jde o spolupráci mezi Bohem a člověkem.

Praktická část dokazuje aplikovatelnost vývojových teorií na osoby se specifickými potřebami. Je složena ze dvou průzkumů. První průzkum dokazuje, že různý stupeň osobnostního vývoje dětí nevidomých neslyšících a hluchoslepých s vrozeným postižením, je způsoben omezenými možnostmi vnímání psychosociálních podnětů (zrakových a sluchových). Nevidomé a neslyšící děti si mohou vypěstovat kompenzační schopnosti zachovaného smyslu a uspořádat si v budoucnosti samostatný život. Hluchoslepe děti i přes přirozenou inteligenci mají omezené možnosti osobnostního rozvoje, jsou trvale závislé na specifické pomoci druhých lidí, bez které by docházelo k regresím jejich osobnosti na ještě nižší úroveň.

Druhý průzkum se zaměřuje na osoby se získanou hluchoslepotou. Jedná se o osoby, které až v pozdějším věku ztrácí totálně zrak nebo sluch. Ukázala se skutečnost, že v důsledku

postižení je omezeno až zamezeno poznávání světa, společnosti i pozitivní prožívání života. Prožívání radosti a štěstí v jejich životě, či jinak řečeno, naplňování duchovních potřeb je možné, jsou-li splněny specifika péče o takto handicapované osoby, kterými se eliminuje ohrožování lidství člověka. Je třeba vytvářet takové podmínky, které umožňují, aby HS lidé sami o svém životě mohli rozhodovat, aby nacházeli vztahy v nichž by se mohli realizovat a získat tak kvalitní životní postoj. Specifika péče tedy charakterizuje především vědomá spolupráce HS člověka a jeho asistenta či poskytovatele jednotlivých služeb.

Klíčová slova

hluchoslepota – deafblindness

specifické potřeby a péče – specific needs and care.

být přijat a o dpuštění - to be accepted and forgiven.

přijmout nedostatky a limity - to accept one's shortages and limits

dar víry - the gift of faith

Má-lij být pouze 5x 1slovo:

deafblindness

needs

to be accepted

to accept limits

a cocoperation